

технічних особливостей даних зразків техніки (кранів). З цією метою для підготовки фахівців зазначеної категорії доцільно використовувати промислову електричну мережу, що дозволить суттєво здешевити вартість підготовки фахівців без порушення вимог щодо практичної підготовки фахівців зазначеної категорії (напрацювання годин), суттєво зекономити ресурс двигунів базових машин. Аналогічним чином можливе використання промислової мережі для підготовки розрахунків окремих видів зразків інженерної техніки, в першу чергу шляхопрокладачів БАТ-2 та машин розгородження ІМР-2.

Крім того, в навчальних центрах сухопутних військ, де є відповідні тренажери для підготовки механіків водіїв танків, доцільно здійснювати підготовку механіків водіїв інженерних машин, де в якості бази яких використовуються шасі танків різної модифікації, що в свою чергу суттєво зменшить вартість підготовки та необхідність створення додаткової навчально-матеріальної бази підготовки.

Досвід використання ремонтних підрозділів в ході проведення АТО вказав на суттєві недоліки в підготовці фахівців ремонтних підрозділів інженерних військ. Відсутність практичних навиків у проведенні ремонтних робіт, робіт, пов'язаних з електричним струмом (енергогенеруючі установки різного типу), низький рівень технічної базової підготовки, слабе знання матеріальної частини ремонтних засобів, щовисуває більш жорсткі вимоги до кандидатів на вакантні посади фахівців ремонтних підрозділів, та порядку підготовки фахівців зазначеної категорії в ході проведення заходів бойової підготовки. Залучення на вказані посади осіб, які мають додаткову спеціальну (професійно-технічну) освіту (електрик, автослюсар, зварювальник, токарь та ін.) та практичний досвід роботи за спеціальністю дозволить суттєво покращити початковий рівень підготовки і збільшить вірогідність досягнення необхідного рівня підготовки в ході проведення заходів бойової підготовки для фахівців даної категорії.

Усі вищеперераховані проблемні питання висувають більш жорсткі вимоги до підготовки фахівців відповідних технічних спеціальностей для інженерних військ та пропонують порядок (шляхи) їх вирішення в ході проведення заходів бойової підготовки.

Дичко О.О., доцент

Макогон О.А., к.т.н.

Касімов А.М.

Факультет військової підготовки НТУ «ХПІ»

Світшенкова Г.М.

Державна гімназія-інтернат з посиленою
військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус»

ВИКОРИСТАННЯ КОРЕКТУРНИХ ПРОБ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ УВАГИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МЕХАНІКІВ-ВОДІЇВ

Питання якості психологічної підготовки механіків-водіїв сьогодні стали особливо актуальними. Важливе місце займає вивчення особливостей протікання психічних процесів, їх вплив на дії та поведінку людини, стан напруженості та стресу. Беручи до уваги ці обставини, при організації психологічної підготовки важливо виходити з принципу попереджувального формування понятійної основи моделі бойових дій у відношенні до образної.

Методи, що дозволяють закріпити образну основу моделі бою сьогодні відомі і доволі успішно використовуються для загартування професійно необхідних якостей військовослужбовців. Це – вправи та тренування на спеціальних тренажерах, імітаторах, навчальних полях; психологічні вправи для цілеспрямованого розвитку якостей військового фахівця.

Однією з ключових задач психологічної підготовки особового складу під час навчання водінню бойових машин є подолання негативного впливу тривалого перебування у специфічних умовах рухомої машини на стійкість, концентрацію уваги та швидкість реакції під час керування машиною. Діяльність водія пов'язана з великою нервовою напругою та потребує належної концентрації уваги, здібності її переключення та перерозподілення.

Для контролю та оцінювання якості психологічної підготовки пропонується використовувати метод коректурної проби. Загальна тривалість тесту складає від 3 до 10 хвилин, тому його досить зручно використовувати. Перевагою цього методу є можливість об'єднання показників якості і темпу виконання тесту в одну величину. Цей узагальнений показник може бути переведений до єдиної шкали.

Така система оброблення результатів дозволяє зіставити рівень розвитку різних характеристик уваги кожного механіка-водія та виявити тенденційність протягом періоду навчання. Тим самим виникає можливість урахування індивідуальних психологічних особливостей військовослужбовців в процесі навчання, адаптування форм та способів реалізації спеціальної психологічної підготовки при навчанні водінню бойових машин.

За результатами коректурної проби на початок навчання курсанти мали низький рівень стійкості уваги – 3,9 балів із 20 за узагальненою шкалою. Для покращення результатів навчання було запропоновано провести тренінгові заняття з використанням акустичних перешкод. Проміжний контроль результатів через 12 тижнів виявив середню стійкість уваги, що відповідає значенню 8,6 балів із 20 за узагальненою шкалою. Наприкінці навчання через 20-25 тижнів механіки-водії показали результат 16,1 балів із 20 за узагальненою шкалою, що свідчить про високу стійкість та концентрацію уваги.

Таким чином, можна зробити висновок, що використання коректурної проби для вивчення особливостей уваги при підготовці механіків-водіїв дає змогу оцінити та скоригувати такі характеристики уваги, як концентрація, стійкість та обсяг працездатності в динаміці навчання.

Дьяков А.В., к.т.н.
Кузьмичёв Д.А.
Кириллов В.М.
Кушлак М.С.
НЦ СВ НАСВ

АСПЕКТЫ СОЗДАНИЯ СЦЕНАРИЯ В ХОДЕ МОДЕЛИРОВАНИЯ БОЕВЫХ ДЕЙСТВИЙ ДЛЯ ПОДГОТОВКИ ВОЙСК

Проведение мероприятий по подготовке войск с использованием средств имитационного моделирования предполагает разработку сценариев. Элементы разрабатываемых сценариев целиком зависят от поставленной задачи, которую можно формализовать следующими вопросами:

- описание замысла (общая картина);
- перечень необходимых возможностей системы для успешного проведения миссии;
- возможные связи между функциями, которые обеспечивают необходимые возможности;
- перечень систем, которые обеспечивают эти функции и поддерживают необходимые интерфейсы (например, являются частью необходимой структуры связи или дают возможность предоставлять и использовать необходимые сообщения и форматы);
- временные ограничения.

В этом случае в задаче моделирования возникает противоречие, где с одной стороны стоит проблема создания всего необходимого для успешного сценария, а с другой возможности имитационной системы, которые требуют введения ограничений для обеспечения только необходимого для решения поставленной задачи и исключения излишней сложности.

В общем случае сценарий должен включать в себя следующее:

- геопространственное определение;
- определение замысла и средств, необходимых для достижения общей цели этого замысла;
- частичные цели по этапам, которые в совокупности определяют общий замысел;
- события, которые будут проходить во время проигрыша сценария.

К ключевому фактору в подготовке сценария следует отнести создание элементов окружающей среды, которые включают характеристики поверхности (рельеф, гидрография), время года и суток, форма осадков и их количество, характеристику возможных препятствий (геометрия, расстояние между препятствиями), формы и плотность растительности, оптическую прозрачность атмосферы (видимость), инфраструктуру.

Одним из основополагающих принципов, которым нужно руководствоваться во время создания сценария - это принцип «справедливого боя», который характеризуется объективностью моделируемых событий, согласованностью этих событий с элементами окружающей среды, учете фактора «опыта» и «обученности». Однако, совершенно очевидно, что учет всех жизненных факторов, в процессе моделирования невозможно.

Следует также отметить, что решение о том, как модель окружающей среды влияет на моделирование оцениваемых процессов таких, как стрельба, перемещение, управление, также принимаются на этапе разработки сценария. В свою очередь в моделях, где в процессе принятия решения принимает участие человек, избыточная визуализация элементов, которые никак не влияют оцениваемые процессы, может способствовать выработке так называемых «ложных навыков».

Єрьоменко Д.Ю.
НАДПСУ

ПОСТТРАВМАТИЧНІ СТРЕСОВІ РОЗЛАДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПРОЯВУ У ПРИКОРДОННИКІВ

Проблема посттравматичних стресових розладів у прикордонників в умовах сьогодення є актуальною. Актуальність визначається складною військово-політичною ситуацією у країні (повномасштабні бойові дії та Сході країни) і тим, що професійна діяльність прикордонників здійснюється за край екстремальних умов. Сучасні бойові зіткнення на державному кордоні